

FRIIS VÄGLEDNING OM SPARANDE I INSAMLINGSORGANISATIONER

2015-08-20

Inledning

FRII antog en kvalitetskod 2007-05-30. Den uppdaterades den 22 maj 2013. I kodens avsnitt D 3 anges att organisationen ska ha styrande dokument som beskriver gränsvärden för organisationens egna kapital. Av dokumentet ska framgå vilka åtgärder som ska vidtas om värdet över- eller understiger fastställda gränsvärden.

Definition

Sparandet eller det sparade kapitalet i en organisation utgörs av organisationens eget kapital såsom det definieras i FRIIs Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Golv och tak

En insamlingsorganisation bör överväga att ha både en nedre och en övre gräns för sitt sparande.

Ett minimibelopp sparad kapital (golv) bör finnas för att på ett trovärdigt sätt säkerställa organisationens långsiktiga åtagande, dess stabilitet och överlevnad. En organisation som synes leva "ur hand i mun" kan inte arbeta långsiktigt och kontinuerligt och riskerar därmed att mista allmänhetens förtroende.

Samtidigt bör en insamlingsorganisation inte uppnå en alltför hög nivå på sitt sparande så att det för givaren kan uppstå tveksamhet om pengarna används till uppgivet ändamål inom en rimlig tid eller om organisationen verkligen har behov av mer resurser. Organisationen bör alltså sätta en övre gräns (tak) för sitt sparande.

Vad vill givaren?

I normalfallet ska givarens medel användas till ändamålet så snart som möjligt.

Organisationen ska utgå från att givaren önskar att gåvorna ska "arbeta för ändamålet" utan onödigt dröjsmål.

Skatteregler

Eventuella skattemässiga konsekvenser för organisationen av ett sparad eget kapital måste självklart beaktas. Dessa konsekvenser kan slå olika beroende på om man arbetar som ideell förening eller stiftelse.

Organisationen har ofta långsiktiga åtaganden

Vid fastställandet av vilka tal organisationen ska sätta för sparandet måste långsiktigheten i organisationens arbete beaktas liksom komplexiteten i organisationens olika uppgifter. Man bör ta hänsyn till vilka fasta kostnader som finns för att vid ett eventuellt intäktsbortfall på ett ansvarsfullt sätt kunna avveckla eller minska omfattningen på verksamheten. Detta gäller till exempel kostnader för personal och lokaler under en eventuell uppsägningstid.

Utöver detta ska beaktas de åtaganden som finns beträffande juridiskt bindande beslut om anslag och bidrag i framtiden. Organisationen bör även ta hänsyn till de moraliska förpliktelser som man genom sina tidigare beslut tagit på sig i framtiden, exempelvis påbörjade långsiktiga projekt och åtaganden, långsiktig utlåning i programverksamheten eller inledda samarbeten med partners hemma eller i utlandet.

Nedre riktmärke för sparandet

När det gäller en lägsta rekommenderad gräns för sparad eget kapital måste organisationen ha en grund att stå på. Ett riktmärke är att eget kapital ska minst motsvara ett års verksamhetskostnader.

Övre riktmärke för sparandet

En organisations eget kapital ska – om det inte finns särskilda skäl, normalt beslutade i styrelsen – inte uppgå till mer än ett belopp som motsvarar de senaste fem årens verksamhetskostnader. Om så ändå sker ska en plan upprättas för hur utbetalning till det ideella ändamålet kan ske av överskjutande del inom de närmaste tre åren i syfte att minska det egna kapitalet. Av planen bör även framgå hur insamlingen i organisationen kan anpassas till situationen med ett stort eget kapital. Planen ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Donationskapital, där givaren ställt krav på att hela eller delar av kapitalet inte får användas, ligger utanför resonemanget om eget kapital ovan.

Information

Varje organisation bör formulera riktlinjer för hur man resonerar kring en miniminivå respektive en maximinivå av sparad kapital. Organisationen bör anpassa nivåerna utifrån sina framtida åtaganden. Organisationen ska vara tydlig med att informera sina givare om detta sitt resonemang.

Organisationen bör i sin årsredovisning kommentera storleken på sitt eget kapital. Planerade uttag ur det egna kapitalet som styrelsen beslutat ska kommenteras, företrädesvis i förvaltningsberättelsen.

Har organisationen för avsikt att bygga upp ett sparad eget kapital ska detta göras tydligt för givare, medlemmar och sympatisörer.